

Vážení čtenáři,

je tu aktuální Priorita a s ní hned několik významných novinek a změn v Operačním programu Životní prostředí a nejsem v něm.

Předně tu máme takzvaně 2. výzvu kotlíkových dotací. V jejich případě poputuje přímo k domácnostem na výměnu zdroje tepla takřka 3,5 miliardy korun. Skoro miliarda směřuje do Moravskoslezského kraje, kde je kvalita ovzduší v ČR trvale nejhorší. Ten,

kdo říká, že kotlíkové dotace jsou revoluční dotační projekt, má pravdu. Důvodem je skutečnost, že z Operačního programu Životní prostředí nelze podporovat přímo fyzické osoby takzvaně nepodnikající, což ale neplatí v případě kotlíkových dotací, kde to je možné prostřednictvím krajů. Tomuto řešení předcházelo hledání shody se zástupci Evropské komise.

U takzvané 2. výzvy kotlíkových dotací dochází vedle určitých změn v nastavení také k zajímavému posunu v přístupu k dotacím vůbec. Domácnosti, které využijí kotlíkovou dotaci na výměnu zdroje tepla a zároveň si zažádají o dotaci na další nízkoenergetická opatření v programu Nová zelená úsporám, budou totiž finančně zvýhodněny. Dochází tu tak k přímému propojení dvou dotačních programů, které sledují stejný cíl, ale jinak se liší úplně ve všem: ve způsobu administrace, šíři svého zaměření i zdroji peněz. Finanční bonusy za navazující nízkoenergetická opatření jsou nastaveny velkoryse – mohou se vyšplhat až na 40 tisíc korun. Tady je třeba vyzdvihnout i změny v programu Nová zelená úsporám, který po zavedení takzvaných kontinuálních výzev umožňuje domácnostem zažádat o dotaci kdykoliv až do konce programu. Nic nestanovuje termín pro podání a ukončení příjmu žádostí o dotaci. Kdy pomocí dotace vylepší žadatel svou nemovitost, záleží čistě na něm a na stavu jeho rodinných financí.

Došlo také k navýšení podpory pro žadatele a rozšíření nabídky podporovaných opatření v prioritní ose 5 OP Životní prostředí, která se zaměřuje na energetické úspory u veřejných budov. V operačním programu byla nově vyhlášena výzva na sanaci kontaminovaných míst a jejich kategorizaci. Stejnomený národní program nabízí 100 milionů korun na likvidaci akutních ekologických zátěží.

DANIEL TÁCHA
šéfredaktor

Domácnosti získají dalších 3,4 miliardy korun na výměnu kotlů

Ministerstvo životního prostředí spouští s ročním předstihem druhou vlnu kotlíkových dotací. **Ty významně zlepší kvalitu ovzduší v Česku, domácnostem ušetří peníze a zvýší i cenu jejich nemovitostí.** V nově vyhlášené výzvě kotlíkových dotací bude mezi majitele rodinných domů prostřednictvím krajů rozdělena 3,4 miliardy korun a bude vyměněno dalších až 35 tisíc starých kotlů.

Foto: belchonock/Fotky&Foto

Nově není nutné realizovat mikroenergetická opatření, což přinese do rozpočtu na výměny kotlů dalších půl miliardy korun. Zavedeny jsou také dotační stropy na koupi zdroje. Právě díky zrušení požadavku na mikroopatření přispějí žadatelé o nový kotel méně ze svých zdrojů. „Kotlíkové dotace jsou revolučním dotačním projektem, který se nám podařilo nejen vymyslet, ale i vydupat ze země. S Evropskou komisí jsme hledali a nakonec i našli způsob, jak z evropských

peněz přímo podpořit domácnosti, což z evropských dotačních programů běžně nejde. Výměna starých kotlů za nové a ekologičtější je přínosem pro nás pro všechny, protože právě lokální topeniště se zásadním způsobem podílejí na znečištěném ovzduší v ČR,“ vysvětluje ministr životního prostředí Richard Brabec.

Ne kotlům jen na uhlí

Mezi kraje bude v druhém kole kotlíkových dotací rozdělena dalších 3,4 miliard

Domácnosti mohou prostřednictvím krajů žádat o peníze na výměnu starého kotle za automatický kombinovaný kotel na uhlí a biomasu, kotel jen na biomasu, plynový kondenzační kotel nebo tepelné čerpadlo. Mezi kraje bude v druhém kole kotlíkových dotací rozdělena dalších 3,4 miliardy korun.

dy korun. Ty je následně prostřednictvím krajských výzev přerozdělí mezi občany. Pro domácnosti to znamená další šanci získat dotaci na nový plynový kondenzační kotel, tepelné čerpadlo, kotel na biomasu či automatický kombinovaný kotel. „Nově nebudeme podporovat kotle čisté na uhlí, ale pouze automatické kombinované kotle na uhlí a biomasu. Zájem o čisté uhelné kotle byl totiž v první výzvě minimální, tyto kotle tvořily pouhých 12 procent ze všech podaných žádostí. Další významnou novinkou je, že lidé nebudou muset provádět mikroenergetická opatření, díky čemuž nejen finančně, ale i administrativně ulevíme žadatelům a zároveň budeme moci z uspořené peněz podpořit výrazně více domácností. Celá půlmiliarda korun tak půjde rovnou na výměnu zdrojů. I díky tomu můžeme ve druhé vlně do konce roku 2019 vyměnit dalších 35 tisíc kotlů,“ říká ministr Brabec.

K výměně chce Ministerstvo motivovat zejména občany v oblastech s nejvíce znečištěným ovzduším, kde jsou opakovaně překračovány limity škodlivých látek. Domácnosti v těchto prioritních oblastech automaticky získají bonus ve výši 7500 korun.

Maximální dotace

„Oproti první výzvě jsme nově zavedli stropy na maximální výši dotace. Budeme mít zajištěno, že kotle nebudou kvůli konkurenci zbytečně předraženy, ale na žadatele to zároveň nijak nedopadne. Díky zrušeným mikroenergetickým opatřením se totiž celkově sníží obnos, který bude muset žadatel financovat ze svého. Například u nejoblíbenějších kombinovaných kotlů je to až o 7 tisíc korun méně, které bude muset domácnost doplatit na výměnu s dotací,“ doplňuje ministra náměstek sekce evropských fondů Ministerstva Jan Kříž.

Zkrátka ale nepřijdou ani ti žadatelé, kteří by chtěli s výměnou kotle provést další energeticky úsporná opatření, např. vyměnit okna či částečně zateplit dům. „Pokud se majitel rodinného domu rozhodne, že vedle výměny kotle provede i některé z dílčích opatření z programu Nová zelená úsporám, tedy například vymění okna, dveře nebo zateplí strop pod nevytápěnou půdou, získá kromě dotace další bonus ve výši 20 000 korun, v případě instalace nového kombinovaného kotle dokonce až 40 000 korun,“ říká Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR, a dodává: „Získání bonusu za zateplení je možné prakticky kdykoliv až do konce trvání programu Nová zelená úsporám. Žadatel si může požádat letos na kraji o dotaci na kotel a třeba na jaře příštího roku požádat na SFŽP ČR o dotaci na zateplení. Po realizaci opatření mu vyplatíme jak dotaci na zateplení, tak bonus za výměnu kotle.“

Mezi způsobilé výdaje bude možné zahrnout nejen náklady na pořízení zdroje a jeho instalaci, ale také náklady na novou otopnou soustavu či její rekonstrukci včetně regulace a měření a úpravy spalinových cest.

Zapojení krajů

Z programu mohou domácnosti čerpat na nový kotel desítky tisíc korun, další pe-

Ve 2. výzvě kotlíkových dotací nelze podporovat výměnu kotle spalujícího výhradně biomasu za kotel spalující uhlí a biomasu. Podporu na výměnu zdroje tepla nelze poskytnout v rodinných domech, kde byl v minulosti, nejdříve od 1. ledna 2009, zdroj podpořen z programů Zelená úsporám, Nová zelená úsporám nebo ze společných programů na podporu výměny kotlů (kraje a MŽP).

níze pak mohou získat přímo od kraje či obce, které se do kofinancování také mohou zapojit. „Se všemi kraji budeme ještě jednat o využití možnosti podávat žádosti elektronicky a zároveň budeme usilovat o to, aby kraje lidem umožnily předfinancování kotlů nebo proplacení neuhrazených faktur od dodavatele, což by zásadně usnadnilo financování výměn občanům, kteří nemají na nový kotel našetřené prostředky. Systém těchto plateb již v první výzvě aplikoval například Královéhradecký kraj a velice se osvědčil,“ říká ministr Brabec.

Ministerstvo v rámci výzvy pro kraje stanovilo základní povinné podmínky,

kteří musí kraje při vyhlášení podmínek pro občany dodržet. Zároveň jim dalo poměrně široké pole pro rozhodování, jak budou finální krajské dotace pro veřejnost vypadat. Základními a neměnnými podmínkami jsou např. výše dotace či povinný ekodesign všech nových kotlů, naopak např. to, zda kraj podpoří výměnu celé možné škály zdrojů, zda bude dotace proplácet žadateli, nebo přímo dodavateli, nebo jestli doplatí zbývající část dotace, je na rozhodnutí krajů. Svě žádosti o dotační prostředky mohou kraje na Státní fond životního prostředí ČR podávat od 31. března do 28. dubna 2017.

KOTLÍKOVÉ DOTACE V KOSTCE

Na co dostanete dotaci:

- zdroj včetně nákladů na instalaci
- nová otopná soustava
- rekonstrukce otopné soustavy včetně nezbytné regulace a měření, úpravy spalinových cest
- projektová dokumentace

Výše podpory:

Tepelné čerpadlo
80 procent, max. 120 000 Kč

**Kotel na biomasu (samočinná
dodávka paliva)**
80 procent, max. 120 000 Kč

Kotel na biomasu (ruční dodávka paliva)
80 procent, max. 100 000 Kč

Plynový kondenzační kotel
- 75 procent, max. 95 000 Kč

**Kombinovaný kotel na uhlí a biomasu
(samočinná dodávka paliva)**
75 procent, max. 75 000 Kč

První výzva kotlíkových dotací

V 1. výzvě kotlíkových dotací podaly domácnosti z celé České republiky téměř 30 tisíc žádostí o dotaci na výměnu starého kotle za nový. Některé kraje přitom v současné době stále ještě přijímají žádosti v tzv. doplňkových výzvách. „Naše kotlíková revoluce, kterou jsme pro občany odstartovali v létě 2015, zatím běží výborně, o dotace je enormní zájem. To ostatně potvrdila smrt, která se strhla k doplňkové výzvě v Moravskoslezském kraji, kdy lidé vyhraných 55 milionů rozebrali za pouhé tři minuty. Také přínosy výměny kotlů pro ovzduší, kterých ve třech vlnách plánujeme za 9 miliard korun postupně u 100 tisíc kotlů, budou nesporné. Podle vyhodnocení žádostí podaných ke konci roku 2016 bude díky výměně starých kotlů za nové naše ovzduší čistší ročně o 1 300 tun zdraví škodlivých tuhých znečišťujících látek, 0,7 tun rakovinotvorného benzo[a]pyrenu a sníží se i emise skleníkových plynů – u CO₂ to bude o 168 750 tun,“ chválí ministr Brabec dosavadní průběh kotlíkových dotací.

Největší zájem projevil žadatelé v rámci první výzvy kotlíkových dotací o kombinované kotle na spalování biomasy a uhlí (36 % žadatelů), značný zájem byl i o tepelná čerpadla (22 % žadatelů), plynové kondenzační kotle (14 %) a kotle na biomasu (16 % žadatelů). Naopak nejméně žadatelů si řeklo o dotaci na nový čisté uhelný kotel (12 % žadatelů). ●